

«La Belle Epoque» fiks ferdig. Før tok man innemøbler ut, men det motsatte går også fint.

Sveinhaugbenken, en kopi av de hagebenkene som har vært på Sveinhaug fra årene omkring 1900. FOTO FRA PRODUSENTEN

«Sangen» er en kopi av en benk som sto på terrassen på gården Sangen utenfor Hamar.

Eldre hagemøbler fra Sveinhaug gård. FOTO FRA PRODUSENTEN

Møbelsnekker Tony Andersson banker på plass hagestolen «La Belle Epoque» i verkstedet sitt, Gausdal snikkeri. Den originale stolen til høyre er fra mellom 1905 og 1915.

Ofte var de kopier fra utlandet. Likevel er de blitt en del av den norske hagekulturen. Nå letes gamle modeller frem igjen.

Gode minner blir nye møbler

tekst Eldrid Oftestad
foto Ragnar Hartvig

– Det blir som nye tenner i gammel munn, sier kulturhistoriker Sjur Harby om det han kaller «hvite og perfekte» hagemøbler i eldre hager. Heller ikke «ryddemanien» som gjerne går ut over gamle, bortstablede hagemøbler i uthus og på loft har han særlig sans for.

– Så snart vi synes møblene ser medtatte ut, hiver vi dem på sankthansbålet. Men hvem husker ikke stolene med malingsflass og benkene eller bordet som vippet? De var ikke designmøbler, men hadde noe menneskelig over seg, sier Harby.

Derfor har han tatt initiativet til å produsere opp et utvalg modeller som er hentet fra Hedemarkens gamle hager. Modellene er fra slutten av 1800-tallet til 1950-årene. De har fått navn med

lokal tilknytning, som «Bakkegård», «Fru Lindmark», «Sangen» og «Nordengen».

Flere steder i Norge hentes disse gamle tradisjonene nå frem igjen.

Gammel interesse

Annegreth Dietze er førsteamanuensis ved Universitetet for miljø- og biovitenskap og Norges første doktor i hagekunstens historie.

– Vi vet at det var stor interesse for hage og hagekunst allerede på 1700-tallet. Vi vet også at det var prydhager, og borgerskapet var langt fremme og ivrig på hagekultur ut over hele 1800-tallet. Det ble arrangert underholdning og skuespill i hagene, sier Dietze.

Ifølge henne er det ikke forsket så mye på hagemøbler. Dietze forteller videre at det på denne tiden ble introdusert mange nye planter til norske hager.